

SPEJDER JUL 1992

Jacob boede i Betlehem, i det aller sidste hus i gaden. Længere ude var kun bymuren og markerne. Store, farlige marker, fyldt med vilde dyr. Farlige dyr, der med ét slag kunne dræbe et menneske, og små dyr, der med et enkelt stik kunne lamme selv kæmper.

Det var godt, muren var der. Den beskyttede dem, når de sov om natten. Men drengene havde en vej over muren uden om porten – et sted, hvor de kravlede over, når ingen skulle se dem.

„Jacob, er du hjemme?“
Det var mor. „Kom min dreng, vi skal spise nu.“ Jacob sagde ingenting, han havde godthørt hende. Nu kunne han høre en stemme, han ikke kendte. Den spurgte til hans far. Og hans mor svarede:

„Daniel er rejst nordpå til egnen ved grænsen til Syrien. Den romerske kejser vil jo tale med alle, så folk farter rundt mellem hinanden på vejene. Og så her i byen er der fyldt med fremmede folk fra alle egne af landet, ja selv fra fremmede lande. Jeg så endda en ung mand komme trækkende med sin kvinde på et æsel. Hun lignede en, der snart skal føde. Tænk at skulle rejse ud i den tilstand...“

Jacob hørte sin mor snakke i én uendelighed. Den fremmede brummede bare ind imellem for at vise, at han hørte, hvad hun sagde. Jacob blev nysgerrig. Han måtte ned og se, hvem den fremmede mand var.

Lydløst sneg han sig ned fra taget, om i gården og ud på vejen – hans mor skulle ikke se ham komme ned fra taget. Han måtte ikke være deroppe om dagen. Solen kunne være farlig, sagde

hun. Heldigvis slap han ud uden at blive opdaget. Nu gik han fløjtende ind gennem døren. „Hej mor, her er jeg!“

Ud gennem øjenkrogen så han den fremmede, en stor mand med sort skæg. Han var endda meget stor. I hånden holdt han en stav, der viste, at han var hyrde, en af natmændene. Jacob havde hørt mange historier om hyrder, der

JACOBS NATTEVAGT

Fortælling: Hans Albin Kallenbach - Tegning: Kirsten Raagaard

om natten kæmpede med løver for at beskytte fårene.

„Kom Jacob, sig goddag til morbror Jacob.“ Var det morbror Jacob, som han havde hørt så meget om? Ham, der havde dræbt en løve med sine bare næver? „Kom nu, Jacob.“ Det var mor igen, der afbrød hans tanker.

Jacob gik nærmere. Pludselig blev han grebet af to store hænder, og som om han ingenting vejede, fløj han op til det sorte skæg. Ud af skægget lød en venlig stemme: „Nå, så du er min lille navnebror, kom op til onkel Jacob.“ Jacob var helt benøvet, aldrig havde han følt sig så lille som nu i de store, stærke næver. „Kom nu og sæt jer, I to.“ Det var mor, der brød fortryllesen. Morbror satte Jacob ned igen. Der var langt ned, puh ha – godt, han ikke tabte ham.

De satte sig alle tre og spiste, store majsbrød dypet i olie. Morbror Jacob fortalte, at han var på egnen med sine

dyr. De lå derude i det fjerne. Flere fra Sikem var med. De skulle tælles i Betlehem, fordi de var af Benjamins stamme. „Så i morgen kommer vi ind til byen, søster, så kan du møde alle dem, du kender. Vi ses, kære Ruth.“

„Morbror...“ Det var Jacobs stemme. Han syntes, den lød helt fremmed. „Ja, hvad er der min ven? Vil du med ud og vogte får i nat?“

„Ja-ah!“ Jacob sprang op og dansede om bordet. „Mor, må jeg ikke nok, bare én nat?“

„Tror du, det går,“ sagde mor. „Din far er jo ikke hjemme, så vi kan ikke spørge ham om lov.“

„Åh mor, må jeg ikke godt?“

„Kære Ruth,“ brød morbror ind. „Lad ham bare prøve en nat sammen med os. Daniel ville ganske sikkert have givet ham lov.“

„Jamen, så gå du med da – men pas godt på ham. Jeg er forfærdelig bange for alt det, der skjuler sig i mørket derude.“

„Vi har ild i natten, søster. Ilden holder alt det onde borte, og de store hunde vækker os ved den mindste lyd. Kom, Jacob, vi må skynde os, før de lukker byporten for natten.“

Jacob tog morbrors hånd, og de gik ud gennem porten. Portvagten kikkede på dem, men sagde ingenting. „Bare de andre drenge kunne se os nu,“ tænkte Jacob.

Morbror gik rask til. Snart var der kun en grå skygge, der fortalte, hvor byen lå. De kom forbi den gamle fårestald, længere havde Jacob aldrig været før. I døren sad en ung kvinde. Hun holdt sig på maven.

Pludselig råbte hun: „Josef, kom og mærk, han sparker, han vil ud.“ Henne ved æslet rejste en ung mand sig. „Hvad er der nu, Maria, du råber, så de fremmede kan høre alt, hvad du siger.“ Jacob og hans morbror skyndte sig forbi; de to mænd nikkede kort til hinanden, og snart var den lille stald ikke at se mere.

Men nu kom mørket, og snart kunne de ikke se en hånd for sig. Jacob var glad for, at han ikke var alene. Men han var ikke spor bange, den store hånd gjorde ham tryk i mørket.

Langt fremme så de et ildskær fra et bål, og rundt om bålet nogle skygger, der bevægede sig. „Det er vores venner,“ sagde Morbror beroligende. Jacob stivnede, da han så nogle store dyr komme springende.

Morbror løftede ham op. „Ikke bange, Jacob; det er bare hundene, de kender os.“ De kom helt hen til ilden. Her lå flere store skæggede mænd med lange stave. Også fårene lå og krøb sammen i en stor bunke af lod-dent, varmt skind.

„Nå, så kom du!“ En af mændene rejste sig på albuen og stirrede på dem. „Ham der er da vist lige lille nok.“ Han pegede på Jacob med en stor barked finger. „Ja, Esra,“ lo morbror, „det er min søstersøn Jacob.“ „Nå, så det er Ruths søn – du skal være velkommen blandt nattens vogtere, min dreng,“ sagde Esra og rakte ham hånden, „men se nu at få sovet. Vi har en hård dag for os i morgen.“ De lagde sig, og snart sov både mennesker og dyr.

Kun Jacob sov ikke. Det var alt for spændende alt sammen. Han kikkede rundt på de sovende mænd, han kikkede på de store hyrdehunde, der lå vagtsomme og dog afslappede. Han kikkede ind i ilden og så den ensomme vagtmand sidde og smide træ på bålet. Han lukkede øjnene, og i drømme så han sig selv som en af dem.

Han kikkede op i himlen, og hvad var det – var det allerede dag – var det solen – havde han sovet alligevel?

Lyset blev stærkere, som et strålebundt ud af nattens mørke fra en mægtig stjerne. Strålen ramte jorden, lige

hvor de lå. Vagtmanden sprang op og råbte. Mændene vågnede, men hundene krøb sammen uden en lyd. Ud af strålen trådte en lysende skikkelse. Jacob så flere lysende skikkelser, helt op i himlen.

Nu talte den lysende skikkelse. Dens stemme lød som små sølvklokker, der ringede. „Frygt ikke,“ sagde den. „Se, jeg fortæller jer om en stor glæde, som er for alle mennesker. Guds søn er født i dag. I kan finde ham i hytten henne under den store stjerne.“

Pludselig brød en himmelsk sang og musik løs. Aldrig havde Jacob hørt noget så smukt. Men hvad var det? Langsomt svandt lyset, og det blev nat igen. Var det en drøm? Jacob kikkede rundt. De stod der alle sammen og så undrende på hinanden. De tænkte det samme: havde de drømt?

Morbror Jacob pegede op i himlen mod den store stjerne. „Se, stjernen er der endnu, og se, den lyser på den gamle fårestald. Kom, lad os gå derhen og se.“

De løb hele vejen hen til stalden, og de så lyset fra stjernen på staldens dør. Forsigtigt gik de ind. De så den unge kvinde, som hed Maria. Hun sad med et lille nyt barn i armene.

De så Josef sidde og lave en vugge af et gammelt fodertrug. Jo, det var, som englen havde sagt. Morbror fortalte Maria, hvad de havde hørt og set, og hun smilede lykkeligt til sit lille barn.

Jacob glædede sig, til det blev morgen. Sikken en historie han nu kunne fortælle mor. Mon hun ville tro ham?

JULENEGET

Fra gammel tid rækker omsorgen for medskabningerne i julen til også at omfatte dyrene. Landmanden giver dem et ekstra godt foder, for at de også skal mærke, det er jul.

Ikke blot husdyrene får ekstra mad - også himlens fugle får deres julenæg.

*Tekst: Steve Vinther-Møller
Fotos: Arthur Christiansen/
Biofoto og Jens Strunge*

Tanken er blevet så populær, at den har bredt sig fra landet til byerne, hvor det ofte er spejdere, som sælger juleneg.

Men i dag er det langt sværere at få fat i den rigtige slags neg. Dels

Der kommer faktisk kun juleneg i lade, hvis de dyrkes og høstes specielt til formålet med en gammel dags selvbinder, som lader akset med havrens 'bjælder' sidde på strået.

dyrkes der i dag kun ganske få marker med havre, og dels bliver stort set alt korn i dag høstet og tærsket samtidig ude på marken af en mejetærsker.

I gamle dage blev det sidst høstede havreneg gjort så stort som muligt, og derpå blev det lagt specielt til side og gemt til julen. Når så bonden satte neget ud, holdt han

øje med, hvilke fugle der kom til det. Af dem tog han varsler om fremtiden. Særlig mange spurve og musvitter varslede en rig høst og det kommende år; skader varslede derimod dårlig høst. Mange fugle betød stor høst – få fugle en lille høst.

Juleneget kendes også i Norge, Sverige og Tyskland, og er altså ikke specielt dansk.

Den sydeuropæiske skik med at servere brød for fuglene er første gang omtalt i 900-tallet. Da skal den tyske dronning Mathilde den Hellige have befalet sine tjenere, at de ikke blot skulle bespise de fattige borgere i julen, men også udstrø brødkrummer til fuglene. I Frankrig og Italien giver man stadig ikke fuglene korn, men brød, i julen.

I forrige århundrede tordnede nogle præster mod juleneget. De anså det for at være rester af hedenskab og afgudsdyrkelse. En svensk præst mente, at neget oprindeligt var beregnet for Odins ottebenede hest, Sleipner, mens andre troede, det var en rest af gammel frugtbarhedskult.

Sådan er det nu nok ikke. For selv om mange juleskikke har rod i hedenske solhvervsritualer, kan juleneget ikke påvises længere tilbage end ca. år 1750.

Alt tyder på, at vores juleneg blot er en del af den samme smukke og uskyldige tradition, der går ud på at glæde fuglene, som har svært ved at finde føde på denne årstid.

SÆBE- KASSE- BILEN

Fortalt og tegnet
til Spejderjul 1974 af
Ole Lund Kirkegaard

Der var engang to små drenge, som fik den idé, at de ville lave en sæbekasse-bil. Og det gjorde de så.

Da bilen var færdig, var de to små drenge så stolte, at de var lige ved at revne.

„Det er en *racer-vogn*,“ råbte den ene lille dreng og klappede sæbekasse-bilen kærligt.

„Det er lige, hvad det er,“ sagde den anden lille dreng og nikkede.

„En rigtig vaskeægte *racer-vogn*. Den kan sikkert sagtens køre en 140 kilometer i timen - eller der omkring.“

Så gik de to små drenge i seng og drømte om deres bil. De drømte, at de kørte ned ad en bakke med 140 km i timen.

På bakken mødte de en ko. Det var en meget langsom ko, som slet ikke nåede at flytte sig, da de to små drenge kom drønende. Drenge kørte lige midt igennem koen, så den gik i to stykker.

Nå, den slags sker heldigvis kun i drømme, og næste dag skubbende de deres racer-vogn ud i byen for at prøve den.

Men på vejen mødte de nogle af de store drenge. De store drenge var ikke rare.

De stod altid sammen et eller andet sted og røg på cigaretter og majs-piber, mens de grinede og gryntede med deres hæse stemmer.

De små drenge var bange for de store, bumsede drenge. For de kunne godt finde på at skubbe de små drenge ind i en hæk, så de sad fast der, og måtte stå og vente, til der kom et venligt menneske forbi, som kunne hjælpe dem fri.

Engang havde de store drenge også givet de små drenge *bukse-vand*. De havde holdt de små drenge fast og hældt en hel spand koldt vand ned i deres bukser.

Det havde været midt om vinteren, og de små drenges bukser var blevet helt stive og hårde, inden de var nået hjem til varmen ved radiatoren. De to små drenge

brød sig bestemt ikke om bukse-vand, og de brød sig endnu mindre om at møde de store drenge.

Derfor prøvede de at liste forbi dem med deres sæbekasse-bil. Men selv om det var en god bil, peb hjulene alligevel en lille smule. Og det hørte de store drenge.

„Hæhh,“ sagde den af dem, som hed Ivan. „Der har vi nok et par små dumme drenge med en sæbekasse-bil, hva’!“

„Øhh ja,“ sagde de små drenge nervøst.

„Men,“ sagde Ivan, „I er vist for små til at køre i den, hva’?“

„Nææh nej,“ svarede de to små drenge.

„Jo, vel er I for små,“ brummede Ivan. „Må jeg se jeres køre-kort?“

De to små drenge kiggede på hinanden. „Æhh,“ sagde de. „Vi har ikke noget køre-kort.“

„Der kan I se,“ gryntede Ivan. „I må vist hellere lade far her prøve den.“

„Nej,“ råbte de små drenge. „Det er vores bil.“

„Hov, hov,“ sagde Ivan.

„Kunne I måske tænke jer at se mine muskler, hva’?“

„Nej tak,“ sagde de små drenge hurtigt.

„Nåhh,“ sagde Ivan og grinede. „Det ville heller ikke være så rart for jer. Mine muskler er nemlig lige så store som Tarzans.“

De små drenge sank helt i knæ. „Nå,“ hviskede de.

„Så jeg må altså godt låne vognen, ikke?“ sagde Ivan.

De to små drenge tænkte på Ivans store muskler. „Jo,“ hviskede de. „Du må godt låne den lidt.“

„Den er fin,“ sagde Ivan. „Det er en aftale.“

Så trak han sæbekasse-bilen op på toppen af en stor bakke og satte sig grinende bag rattet. „Nu skal I se far her køre bil,“ sagde han og dampede på sin cigaret. „Klar til afgang.“

De andre store drenge skubbede ham igang. Bilen begyndte langsomt at trille ned ad bakken med Ivan. „Bare nu hjulene falder af,“ sagde den ene af de små drenge. „Ja, eller bare han kører ind i en hæk og sidder fast,“ sagde den anden lille dreng.

„Fy, fy,“ sagde de store drenge. „Sikke nogle grimme ønsker, I har. Men slap bare af. Onkel Ivan kører som en drøm.“

„Det var nu en skam,“ sagde de små drenge. Og Ivan kørte skam også ganske godt. I begyndelsen - i hvert fald. Drengene - både store og små - så fra toppen af bakken, hvordan Ivan satte farten op.

„Hvor sidder bremserne forresten på jeres bil,“ spurgte en af de store drenge.

„Bremserne,“ sagde de små drenge. „Vi har da ingen bremser.“

„Hvad for noget,“ råbte de store drenge i munden på hinanden.

„Har I ingen bremser på jeres bil..? Jamen, så kan Ivan jo ikke standse.“ „Nææh...“ sagde de små drenge.

„Jamen,“ råbte de store drenge og tabte deres cigaretter og majs-piber på jorden. „Så kan han jo slå sig helt fordærvet.“

„Jahh,“ sagde de små drenge.

Alle de store drenge begyndte at løbe rundt mellem hinanden, mens de råbte op, og imens fortsatte Ivan med de store muskler sin køretur ned ad bakken.

„Nu er han vist snart oppe over de 140,“ hviskede de små drenge.

Så skete der noget ganske u-ventet. Byens bager - en stor, glad mand - kom ud af sin butik og gik over gaden med en kurv brød under armen. Han så ikke racer-bilen, før Ivan kørte op i rumpen på ham. Da var det for sent.

med sådan et bump, at Ivan og alle hans muskler blev mast ned i bunden af vognen. Og så fortsatte bageren køreturen oven på Ivan.

„Orv, mand,“ hviskede de små drenge. „Nu går han midt over lige som koen.“

Men bageren var et stort, godt brød - nærmest hen i retning af et fuldkornsbrød. Og han gik bestemt ikke midt over. I stedet for bumpede han lige ned oven i Ivan

For enden af bakken lå købmandens butik. Han stod bag sin disk og så ud på vejen og tænkte på ingenting, da han pludselig fik øje på bageren, der kom susende.

„Hva’?“ sagde han og gav et spjæt. „Det var dog et underligt syn.“ Han løb hen og åbnede døren - og i det samme susede sæbe-kasse-bilen med bageren og Ivan lige ind i butikken.

Der lød nogle vældige bump og knald - og så blev der ganske stille. De store drenge på toppen af bakken så de små drenge. „Bremserne!“ mumlede de.

Så samlede de langsomt deres cigaretter og deres majs-piber sammen og listede bort.

Nede ved købmanden kom bageren først til syne i døren. „Ork,“ sagde han og lo. „Sikke en tur!“ Han stillede sæbekasse-bilen ud på fortovet. Så bar han Ivan ud. Han var helt flad, og det var umuligt at få øje på bare den mindste, lille bitte muskel. De små drenge løb dernel. „Hør, drenge,“ sagde bageren til dem. „Kunne I ikke køre ham den lange fyr der hjem. Han trænger vist til lidt hvile.“

De små drenge nikkede. „Men se at få en bremse på vognen,“ sagde

bageren. „Den lange fyr havde lidt besvær med at standse.“

De små drenge nikkede. Så lagde de Ivan op på deres racer og trillede ham hjem, hvor hans mor lagde ham i seng med varme omslag både hist og her.

Et par dage senere kørte de to små drenge selv deres sæbekassebil ned ad bakken. De sang af fuld hals, og de var enige om, at 140 km i timen ikke kunne være for meget.

De store drenge var netop på vej hjem fra skole med cigaretter og majs-piber og skole-tasker. Men

da de fik øje på sæbekasse-bilen, der kom susende ned mod dem, løb de til alle sider som vilde kani-
ner.

„Hov,“ råbte de små drenge. „I skal ikke være bange. Vi har fået bremsen på.“

Men de store drenge hørte ingenting. De løb bare og glemte både tasker og majs-piber på vejen.

„Nå,“ sagde de små drenge og bremsede foran bagerens butik. „Men bageren vil sikkert gerne have en tur.“

Og det var lige netop, hvad han gerne ville!

Reporter: Karina Clemmensen
Fotografer: Anne-Mette Thomsen
og Jytte Agergaard

Nepal ligger klemt inde mellem Indien og Kina. Landet er kun 3 gange større end Danmark, men omfatter både det flade, subtropiske Terrai mod Indien og den snedækkede Himalaya-bjergkæde med verdens højeste punkt, 8.882m: toppen af Mount Everest. I Nepal bor der ca. 19 millioner mennesker – 4 gange flere end i Danmark. Størstedelen bor i de lavere egne og dyrker ris, hvede, majs, sukkerrør, hirse og te. I de højeste bjerge, hvor det er for koldt til at dyrke noget, holdes kvæg.

JORD UNDER NEGLENE

Danske og nepalesiske spejdere
planter træer sammen

Ved morgengry ankommer vi, 27 danske spejdere til Dhankuta i det østlige Nepal efter en lang og kold nat i en bumlende bus, hvor vi ikke har fået sovet ret meget. Det var temmelig svært, for vi slog hovedet mod bussens loft, hver gang den kørte i endnu et hul i vejen.

Men mødet med alle de glade spejdere og andre lokale folk er strabadserne værd. De tager imod os med blomsterkranse og buketter, og vi bliver omringet af typisk nepalesisk gæstfrihed og fulgt gennem varme og støvede gader til 'Det blå hotel'.

Der skal vi bo de næste tre uger, mens vi i samarbejde med byens spejdere skal vi fortsætte vores projekt med at plante træer; de vil først modvirke jordskred og så blive til nyttigt brændsel. Denne gang skal vi også etablere mulighed for rent drikkevand.

Dhankuta er venskabsby for Det Danske Spejderkorps. Den ligger indbydende på en bjergskråning i 1.600 meters højde for foden af Himalaya, og der summer af liv overalt. Her er mange nye lugte og sjove og anderledes ting.

Husenes stueetager er åbne ud mod gaden, så vi kan kigge ind og følge med i familielivet. Geder, høns, hunde, grise og hellige køer vandrer frit rundt i gaderne. Et sted bliver en vandbøffel slagtet. Barfodede bærrere kommer med trekantede kurve på ryggen. I dem er der massevis af frugt, grønsager, tobak, brænde, vattæpper og andre spændende varer. På det lokale ugentlige marked sælges de direkte fra kurven eller fra et tæppe, bredt ud på jorden.

Børn leger, et trillehjul kommer farende. Et andet sted snurrer 'lykkehjulet' på en gammel grammofonplade. Fra et af de utallige små templer ringer en klokke.

Nepaleserne bruger meget træ til brændsel. De har hverken komfurer til el eller gas, varmt vand eller radiatorer til fjernvarme, og derfor fælder de mange træer til brænde.

Desværre plantes der ikke nye i stedet for dem, der fældes. Når der ikke er træer, er det svært at holde på jorden, og regnen skyller den væk, og måske endda river huse og marker med sig.

Jorden kan også skride af andre grunde: Dhankuta er en af de byer, der blev hårdt ramt under jordskælvne i Nepal for fire år siden.

Det er også svært for folk i byen at få rent vand. Meget er fyldt med bakterier, og derfor har mange nepalesere konstant dårlig mave.

Lokale håndværkere har sammen med danske og nepalesiske spejdere inddæmnet og

beskyttet en kilde, som giver helt rent vand. Det bliver først ledt til en 10.000 liters tank og derfra til en vandpost ved den lokale skole. Nu er det så rent, at selv vi danskere kan drikke det, uden at vore sarte maver tager skade.

SPEJDERE PÅ 'VERDENS TAG'

Nepal Scouts startede i 1952, og i dag er ca. 40.000 nepalesiske drenge og piger spejdere. Deres aktiviteter handler mest om sundhed, undervisning og naturværn. De fleste troppe er tilknyttet skolerne, hvor 'spejderi' er et valgfrit fag; derfor er det ofte lærerne, der er ledere. Dhankuta-projektet skal med træplantning og indhegning beskytte 8 ha jord mod erosion og jordskred, men der arbejdes også for bedre drikkevand. Økonomisk støtter Det Danske Spejderkorps også en blindeskole og en skole for sent udviklede børn, som Nepal Scouts selv driver, samt det lokale spejderarbejde i Patan/Kathmandu. Foreløbig har tre danske Nepal-'ekspeditioner' været på en måneds arbejde i Dhankuta – flere følger.

Vi går ud for at se på projektet. Det ligger dér, med temmelig stejle skråninger og med en dyb kløft midt i. En del af området er allerede hegnet og tilplantet.

Nu skal vi så i gang med at indhegne og grave huller på endnu et stykke jord. Her skal de lokale spejdere så plante de små træer, når monsunregnen kommer til sommer.

Da arbejdet begynder, er området vissent, gult og goldt. Men efter 3 uger sammen med vore lokale spejderkammerater er det oversået med hundreder af mørke pletter: huller, der er klar til små træer og til utallige betonpæle, der bærer det solide hegn.

Der er blevet knyttet mange venskaber mens vi sammen har gravet jorden op, nulret de store klumper til fin plantejord og lagt den tilbage i hullet.

Det er et kedeligt arbejde, men nødvendigt for at træerne kan gro. Og imens har vi så fået en indføring i nepalesisk sprog og en snak om vore landes forskellige traditioner, religion, familiemønstre og livsform. Efter tre uger har vi fået mange nye venner i Dhankuta - både blandt spejderne og blandt andre lokale folk.

Spejderne har forberedt en nepalesisk afskedsceremoni for at ønske os held og lykke på rejsen: Vi drager fra Dhankuta med blomster, små gaver, en 'tika' - en lille rød plet i panden - og massevis af rødt pulver i håret og på skuldrene. Og mens vi nu rejser hjem, fyldt af oplevelser, til lille, flade Danmark på den anden side af kloden, glæder vi os til at fortsætte samarbejdet med den lille by heroppe på 'Verdens Tag'.

Nu funkler stjernerne så alvorsfulde

Nu funkler stjernerne så alvorsfulde
på himlen og bestråler os med kulde.
Det mørkner om os, nætterne blir lange,
den frosne lyd af våben gør os bange.

For magtens mænd regerer os i blinde
og drømmer mer besat end nogen sinde
at verden ligger åben for de raske,
at freden vindes gennem blod og aske.

Et barn der fødes midt i vinterkulden,
et frø der venter forår under mulden,
et livets under, hvad har det at sige
for dem der råder over fred og krige?

Men julens håb om fred på jorden bragte
Guds engle først til svage og forsagte,
og fattigfolk kom ind og stod om barnet
og følte Gud var hos dem her i skarnet.

I angstens år og korte mørke dage
må livet overvinde hos de svage
og barnets fred på skødet af en kvinde
kan verdens supermagter aldrig vinde.

Vers: Lars Busk Sørensen – Illustration: Terkel Arnbjørn – Melodier af Willy Egmsø (i Himmelbuens Herre - Danmus 1989),
af Hans Holm (i Teensangbogen, 2. udg. - Unitas 1989), og af Klaus Brinch (i Klodens Elsker - Wilhelm Hansen 1989).

Den forsvundne ørering

Det var det første patruljemøde i december, og Rikke kom som sædvanlig halsende i sidste øjeblik. Hun var blevet overrasket af en snebyge og var sur over, at en nærgående bil havde oversprøjet hendes nye bukser. Alting var da også åndssvagt i dag. Mor havde råbt efter hende i morges, fordi den ånd til Kim havde rodet på hendes værelse. Da hun kom ned, var hendes cykel flad, så hun fik også skældud i skolen.

Nu lyttede hun forpustet til deres nye leder, Mette, der var i gang med at fortælle, hvad de skulle lave.

„Nej, det kan du da ikke mene!“ udbrød Rikke hidsigt og gned med en arrig bevægelse på de snavsede bukser. „Vil du slæbe os på museum?“

„Slap nu af, Rikke. Du dør ikke af lidt kultur. Det kan da være spændende,“ sagde Mette og gjorde sig umage for ikke at lyde alt for pædagogisk. Hun så rundt på de andre.

„Thorvaldsen, er det ikke det museum ved Christiansborg... lige ved siden af kirken, der brændte under karnevallet i pinsen?“ spurgte Bums. „Den bygning med alle billederne udenpå?“ afbrød Lise-Lotte. Hun var mægtig god til at tegne, og alt med billeder interesse-rede hende. „Dem vil jeg gerne se lidt nærmere på.“

„Også jeg,“ fortsatte Bums og puffede til Lise-Lotte. Han var lidt lun på hende. Siden han en dag stolt viste en kæmpe-

bums frem på hagen, havde han ikke hedd det andet. Det syntes han var OK.

Mette nikkede og kastede et skævt blik på Rikke, der lynhurtigt mærkede, at stemningen var ved at svinge. Hun så hen på Niels og Jacob, der sad og rensede negle med en dolk. „Synes I ikke også det er døds-sygt? Thorvaldsen! Gammelt

Af Susanne Lembrecht Madsen

og støvet. Hvad skal vi der?“ Jacob trak på skuldrene. Han gad ikke blande sig, når Rikke var i det humør.

„Det var da fedt, sidst vi var i Planetariet,“ forsøgte Niels. „Fedt! Du snakker. Det her er gamle døde ting og gipsfigurer. Det bliver uden mig.“

„Hold nu op med alt det vrøvl,“ afbrød Lise-Lotte. „Vi

drøner det lige igennem og kigger på billederne. Så går vi på juleudstilling på Strøget bagefter.“

„Ja, kom nu, Rikke!“ råbte de andre og begyndte at gå. Rikke fulgte surmulende efter flokken.

Da de kom ind på museet, blev de mødt af en midaldrende mand i fløjlsbukser og fodfor-

Illustreret af Charlotte Clante

mede sko. „Typisk tresserflipper,“ bemærkede Jacob tørt til Niels. Manden overhørte det og spurgte smilende: „Er en af jer Mette?“

„Ja, det er mig, der ringede,“ nikkede Mette.

„Fint, så skal jeg vise jer lidt rundt. Vi skal denne vej.“

De gik forbi en masse skulpturer, ned ad en trappe og ind i en stor sal.

„Kender I noget til etruskerne?“ spurgte han. De rystede på hovedet. „Men I kender sikkert romerne,“ fortsatte han.

„Dem fra Asterix og Obelix?“ spurgte Niels.

„Ja, nemlig. Etruskerne boede i området nord for Rom før romerne tog magten...“

„Åh nej,“ sukkede Rikke. „Hvad skal vi med sådan noget gammelt noget?“

Arkæologen smilede: „Det skal du nu ikke sige. Etruskerne var faktisk meget moderne. De kunne mange ting, som vi er overraskede over i dag. De var fantastiske håndværkere, der lavede guldbroer til tænderne og smykker med fine guldtråde. Og prøv at se de runde bronzespejle. Dengang var de selvfølgelig pudset helt blanke, så man kunne spejle sig i dem.“

Arkæologen så Rikke i øjnene: „Kig dig omkring. Så vil du måske opdage, at fortiden også kan få tag i dig.“

Hun trak på skuldrene. Hun skulle nok selv bestemme, hvad der skulle få tag i hende.

„Sikke nogle fede tegninger,“ afbrød Lise-Lotte og pegede på en stor krukke med små figurer hele vejen rundt. „Prøv at se hestene foran stridsvognen!“

Drengene styrtede derhen, men Rikke blev demonstrativt

stående. Arkæologen blev ved med at snakke om håndværkere og ingeniører, der byggede kanaler til afvanding. Hun kedede sig.

„Romerne brugte mange etruskiske ingeniører til at bygge Rom. Men de hentede også præster hos etruskerne. De var nemlig de bedste til at forudsige fremtiden, og romerne gik sjældent i krig, uden der var taget gode varsler.“ „De er skøre, de romere!“ citerede Jacob fra Asterix. De andre lo.

„Varsler? Turde de ikke gå under stiger, og spyttede de over skulderen, når en sort kat løb over vejen?“ spurgte Niels.

„Det er også en slags varsler, men guderne dengang havde mange måder at fortælle præsterne deres vilje på. Det kunne de fx. gøre i en drøm eller ved at sende lyn og torden.“

„Hvor har I alle de ting fra?“ ville Bums vide. „Mest fra udgravninger og ting, som Thorvaldsen har købt i Italien. Det er den billedhugger, som museet her er bygget til,“ forklarede han og tilføjede: „Når de fornemme etruskere døde, blev de lagt i en stenkiste og sat ned i en stor grav til deres familie. De fik en masse smykker, våben og gravgaver med til rejsen efter døden. På gravmalerier kan man se, hvordan de lå til bords og spiste, hvordan de fiskede og gik på jagt, og hvordan de holdt fest – ligesom en tegneserie hele vejen rundt i graven.“

„Som på billedet?“ spurgte Lise-Lotte og pegede på en tegning fra en grav. „Skal vi ikke se deres våben og udrustning?“ spurgte Jacob ivrigt. „Var de lige som romernes?“

„Ikke helt. Der er nogle derhenne. Men først vil jeg vise jer nogle smykker,“ sagde arkæologen og pegede på et glasskab med guldringe og øreringe. Bitte små guldperler sad rundt om farvede glasperler og smykkesten. „De er lavet samtidig med, at vi her i Danmark havde bronzealder og boede i lerhytter,“ smilede arkæologen.

Rikkens øjne blev hængende ved en stor, rund ørering af guld. „Hvorfor er der kun én af dem der?“

„Det er sjovt, du spørger,“ smilede arkæologen. „For den ørering har sin egen historie. Den stammer fra en helt uberørt kvindekiste med mange fine fund. Du har ret – der burde være to. Det snakkede man også meget om under udgravningen, og der opstod det rygte, at en ung studerende havde stjålet den og solgt den for at få penge til sine studier.“

„Jamen passede det? Hvad skete der med hende?“

„Jeg ved ikke, om det passede, men hun holdt i hvert tilfælde op med at studere. Og øreringen dukkede aldrig op – heller ikke på det sorte marked.“

„Må jeg prøve at holde den?“ spurgte Rikke pludselig.

„Det må du egentlig ikke,“ sagde arkæologen overrasket. Alligevel tog han den ud og lagde den forsigtigt i hendes hånd.

Den var meget let, selv om den var stor. I midten sad en stjerneformet blomst og rundt om den ringe af blade og runde blomster. Rikke holdt den op mod øret: „Ser jeg ikke etruskisk ud nu?“ Hun lo og spejlede sig i glasset.

Pludselig stivnede hun. Det ansigt, hun så i spejlet, var ikke hendes. Hun havde kort, lyst hår og blå øjne. Nu så hun ind i mørke øjne omkranset af mørkt hår. Hun så forvildet rundt på de andre, der blot stod og lo. Atter stirrede hun ind i spejlbilledet, mens hun knugede øreringen. Så blev det sort for hendes øjne.

Arkæologen vidste ikke, om han skulle gribe øreringen eller pigen, så hurtigt gik det. Men hun slog snart øjnene op. „Hvad skete der?“ spurgte de i munden på hinanden. Rikke rystede på hovedet: „Ikke noget. Jeg blev bare svimmel. Jeg vil ud og have noget luft.“

„Jamen, jeg vil også gerne sige tak for i dag,“ sagde arkæologen, der hurtigt havde låst øreringen ind i glasskabet igen.

Resten af eftermiddagen daskede de rundt på Strøget og så på juleglimler. Rikke var stadig lidt underlig til mode. Hun kunne ikke få tanker fra den mystiske ørering. Hun ville gerne have fortalt Lise-Lotte om ansigtet, men hun var ved at remse op, hvad hun ønskede sig til jul. Rikke besluttede sig for at glemme oplevelsen og le med de andre.

Hun var lige ved at komme for sent hjem. Mor og Kim var begyndt at spise. Han drillede som sædvanlig, men hun reagerede ikke på det. Hun så hele tiden det mørke ansigt for sig.

„Du er vel ikke ved at blive syg,“ spurgte mor undersøgende. Hun rystede på hovedet og gik ind til sig selv. Om natten sov hun meget uroligt. Hun vågnede med et skrig...

Vågn op! Det er opdaget!
Hvor har du gemt den?

Hvad snakker
I om? Jeg har
ikke taget
noget!

Du har ansvaret for
fruens smykker. Hvor
er den anden ørering?

Jeg ved det ikke. Jeg
så at fruene manglede
den under festen. Hun
må have tabt den.

Tabt den! Og du sagde ikke
noget! Hvorfor ikke?

Fruen har tabt
en ørering!

Hold mund og
lad mig sove!

Og hvor skulle
hun så have
tabt den?

Fruen trak selv
vand op af brønden
til gæsterne.
Måske har hun
tabt den der.

Din tyvetøs. I brønden, hvor
ingen kan bevise det! Slægt,
hug hånden af den tyv!

Ved alle guder!
Jeg er uskyldig!

Her er din straf!

Rikke fór op. Hun var våd af sved og angst. Hun greb om sin hånd og mærkede, hvordan den rystede. Øringen! Det var det, der var sket med øringen. Hun var ikke i tvivl om, at hendes drøm var sand. Det var altså ikke den unge studerende, der havde taget den fra graven. Den havde aldrig været der.

„Jeg må sige det til arkæologen,“ mumlede hun. „Han må gøre noget. Det er uretfærdigt, hvis en uskyldig atter skal mistænkes.“

Hun kunne ikke falde i søvn igen og lå længe og spekulere. Huggede de hånden af hende? Var det virkelig sket?

Næste dag tænkte hun på det hele tiden. Det var for underligt at drømme sådan noget. Skulle en uretfærdighed fra oldtiden gentage sig nu?

Hun fik fat i Lise-Lotte og fortalte hende det hele. „Gud, hvor spændende,“ sagde Lise-Lotte. „Tror du, det passer?“ „Det er altså ikke noget, jeg har fundet på,“ indskød Rikke.

„Nej, selvfølgelig ikke. Men du bliver altså nødt til at fortælle det til ham arkæologen. Så er det ikke din skyld, hvis den studerende fortsat bliver mistænkt.“

Arkæologen var overrasket over at se hende. „Har du det bedre i dag?“ spurgte han venligt.

„Ja tak,“ sagde hun hurtigt. „Fint. Men der er noget, jeg må fortælle. Øringen blev ikke stjålet. Den har aldrig været i graven, for den ligger i en brønd i byen.“

Arkæologen stirrede på hende: „Den historie har rigtig sat din fantasi i gang,“ smilede han. Rikke skulle lige til at fortælle om drømmen, men standsede. Han ville bare tro, at hun var overtroisk.

De blev afbrudt af en kontrodame: „Der er lige kommet en telefax fra Rom til dig. Har du tid?“ „Vent lidt,“ sagde han til Rikke. „Jeg kommer igen.“

Da han lidt efter kom ned, stod hun foran glasskabet med smykkerne. Han havde et stykke papir i hånden. „Det her er det mærkeligste, jeg har været med til. Her i faxen står der, at man har fundet en ørering magen til vores... i en brønd.“

Han stirrede undrende på Rikke: „Hvordan kunne du vide det?“

Rikke var også underlig til mode. Så smilede hun og sagde: „Du sagde jo selv i går, at fortiden kunne få tag i én. Det fik den altså!“

Fotos: Peter Gundersen

KFUK-spejdernes landslejr 1992 blev den første lejr, som de grønne pigespejdere holdt på deres nye område ved Lovns Bredning i Limfjorden nordvest for Viborg. Ialt var der 8.000 deltagere med, heraf 500 udenlandske spejdere. Græshoppen Gurli var lejrens mascot med mottoet „Hop højt – nå langt!“

GRØN LEJR '92

JULEBORD

med godter og pynt

Madforslag: Ulla Lotzfeldt – Bordpynt: Line Klok – Foto: T. Hansen

Når travlheden op mod jul stiger, er der nok ikke altid plads til dig og andre børn i køkkenet. Det er faktisk også en dårlig ide at lege ved siden af en gryde med klejner i kogende olie, eller foran en rygende varm pande med karamel. En røremaskine og en food processor skal også behandles med omhu.

Men har en voksen tid at arbejde sammen med dig, er køkkenet nu ikke 'verdens farligste arbejdsplads'. Her har I så en håndfuld nye og gamle opskrifter, der glæder både øje, næse og gane.

Den gløgg, de voksne drikker, er der som regel rødvin og andre stærke sager i. Men naturligvis kan I fint lave

BØRNEGLØGG

1 l vand - 2 spsk. sukker - 1 hel kanel - 4 hele nelliker - 2 appelsiner - en halv citron.

Saften presses af appelsiner og citron. Skallerne koges sammen med sukker og krydderier i vandet ca. 10 min. Krydderier og citronskalet tages op. Så tilsættes citron- og appelsinsaften sammen med:

1 fl. rød druesaft - 1 dl. solbærsaft - 100 g rosiner - 50 g hakkede mandler.

Gløggen varmes op lige til kogepunktet – så man kan altså brænde sig! Der bliver ca. 10 glas, som smager godt sammen med fx. æbleskiver - eller med konfekt, som nok er børnenes område.

HAVREGRYNSKUGLER

250 g (7 dl.) havregryn - 200 g (4 dl) flormelis - 75 g blødt smør eller margarine - 50-75 g (knap 2 dl) kakao - 1,25 dl fløde - evt. lidt sherry ell. likør.

Havregrynene køres to gange gennem kødmaskinen og røres sammen med de øvrige ting - nemmest med håndpisker. (Det hele kan også klares i en food processor (med voksen hjælp, velsagtens!) Der kan trilles ca. 100 kugler af denne portion. Giver du en posefuld af dem som gave, skal du måske gøre opmærksom på, at de kun holder sig 1-2 uger...i køleskabet.

SCHWEIZERPASTILLER

1 æggehvide - Ca. 250 g flormelis - Pebermynteessens - Overtrækschokolade eller chokoladeknapper.

Æggehviden piskes ganske let. Flormelis røres i, indtil du har en smidig masse; den tilsmales med pebermynteessens, trilles i stænger og skæres i stykker (lige som pebernødder). Hvert stykke trilles rundt, trykkes lidt fladt og tørres på et stykke bagepapir. Pyntes med chokoladeknapper eller overtrækschokolade, som sprøjtes ud gennem et kræmmerhus af bagepapir. Og hvis du alligevel har smeltet noget overtrækschokolade, er det let at lave et par andre lækkerier.

CHOKOLADE-ABRIKOSER - M.M.

Honningssyltede abrikoser skæres evt. i halve eller kvarte, som dyppes i chokoladen og overdrysses med hakkede mandler eller nødder. Stenfrie svesker kan fyldes med en klump marcipan – æltet med et stænk madeira efter smag – og overtrækkes. Syltet appelsin- eller pomeransskal er også velegnet til at overtrække.

KRISTTJØRN-'CHOKOBLADE'

Kristtorn stikker og kan ikke spises, men er jo meget deokrativ. På et par ren-gjorte blade kan du pensle varm overtrækschokolade med en bagepensel. Læg dem i en foliebakke et kvarter i fryseren. Derefter kan du forsigtigt trække chokoladen af dem. Af 100 g chokolade bliver der ca. 15 blade.

Med voksen bistand kan du nok slutte af med at lave noget, der bliver farlig varmt:

BRÆNDTE MANDLER

100 g sukker - 2 spk. vand - 100 g hele mandler...ikke smuttede!

Det hele hældes i en gryde eller pande og varmes op under jævnlig omrøring, indtil sukkeret sidder tørt og gråbrunt omkring mandlerne. Herefter omrøres uafbrudt, til sukkeret igen er smeltet i et blankt lysebrunt lag, og mandlerne slår smæld. Så hældes de op på bagepapir og skilles ad med to gafler. Når de er kolde, lægges de i dåse eller glas med tæt låg.

Engle og nisser har fast plads i den danske jul. Så det er en oplagt idé at bruge dem til at pynte servietter med. Du laver dem af karton - køb hvid, lyserød, rød og evt. sort, orange og måske guld. Med det kan du variere ansigter og frisurer i det uendelige. Du kan folde papiret, når du klipper håret, for at få det ens i begge sider. Englehovederne lægges på en hvid serviet, og om nissehovedet foldes en hue af en rød serviet.

På bordet kan du pynte med stjernerne, du har klippet ud; måske har du også sat nogle stykker af dem i dekorationer eller i maden på en meget tynd pind (beregnet til grillmad m.m.) som du kan finde i mange supermarkeder. Og tolv servietter kunne måske være en gave-idé?

SKIBE

Foto: Niels Riis - Tekst: Niels Thure Krarup

De hedder Peder begge to. Både den gamle mand og drengen. Og de kan lide skibe. Der er vind, sø og saltvand i deres snak.

Den yngste kigger på de mange flasker med skibe i. Det er slet ikke så svært som det ser ud at bygge et. Kender man knebet, behøver man kun noget simpelt værktøj for at putte skibet ind i

flasken, sætte sejl på, male skum på bølgerne, osv.

Og den gamle er god at få fiduser af. Han ved da vist alt om sejl-, damp- og motorskibe.

Han lærer sin unge navnebror at kende forskel på styrbord og

bagbord, på fok, klyver, vanter og stæg, på en galease og en skonnert, på at 'bide til vinden' og at 'lænse'. Han var ikke meget ældre end knægten, da han stod til søs første gang - uden at hans far vidste det. Han sejlede

med det sidste sejlskib i fragtrute - bramsejlskonneren 'Irene' af København, og han var en gang ved at synke med en fiskekutter uden for Thorsminde.

Men nu har han lagt op. Havet tog hans bror i et forlis. De fandt aldrig andet end en redningskrans. Så hans kone er glad for at have ham hjemme.

Hans stuer er fulde af skibsmodeller. Nogle er små og i flasker. Andre er større og hænger under loftet.

„Forbilledet for den her kan du især se nede omkring Fyn,“ fortæller den gamle sømand. I virkeligheden er 'Lilla Dan' her skoleskib for rederiet J. Lauritzen.

Hans søfartsbog er fuld af stempler og navne på skibe, han har sejlet med - som messedreng, kok, matros: 'Falken', 'Alf', 'Scotia', 'Edouard Suenson'... Og datoer: Dengang han sejlede våben til Spanien under krigen. Den rejse, da han første gang krydsede ækvator og blev 'døbt', som traditionen byder.

Gamle Peder inviterer den unge op ad skibstrappen til loftet, hvor han reparerer garn med sin 'bødenål'. "Den er af hyldetræ," siger han; "kun få ved, hvor stærkt og let det er."

Inde i hobbyrummet bagved lægger knarken så et bånd med Fisker Thomas i båndoptageren og giver knægten opskriften på at lave et flaskeskib:

„Man skal være kræsen for at finde en pæn flaske. Mange er ujævne i glasset, og så tager skibet sig ikke så flot ud.

Lav skroget af en træklods, som du snitter til med din dolk. Det kan udhules forsigtigt med et smalt stemmejern. En lille skruestik kan være nyttig til at holde træet.

Mal vandet inden i flasken. Form så vand og land af kit med et stykke værktøj, som du hele tiden har brug for: en blomsterpind med en krog i den ene ende og fx. en bøjet pensel i den anden. Med den kan du fx. også sætte små klatter lim på plads inde i flasken.

Sæt med skibets skrog et aftryk i kittet. Når det har tørret et par uger, kan det males i fine farver som hav og bølger.

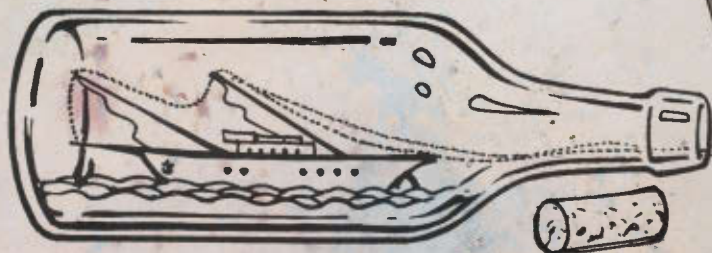
Mens du venter på det laver du skibet færdigt. Bor et lille hul til hver mast. Træet fra en gammel tomme stok er forresten noget af det allerbedste, du kan lave dem af.

Sæt bommen på den bagerste mast med et stykke kobbertråd,

så den kan bøjes. Lim også et stykke kobbertråd eller ventilgummi i mæstehullet og på masten, så den kan lægges ned, når skibet skal ind i flasken.

Lav huller til 'tovværket' i masterne med et meget tyndt bor; det kan du selv lave af en synål, som er banket flad. Sæt bovsprydet på skibet og bor et hul i agterstavnen. Lim sejlene på deres pladser.

Sæt nu en halv meter kinesertråd fra bovsprydet op gennem huller i mastetoppene og ned

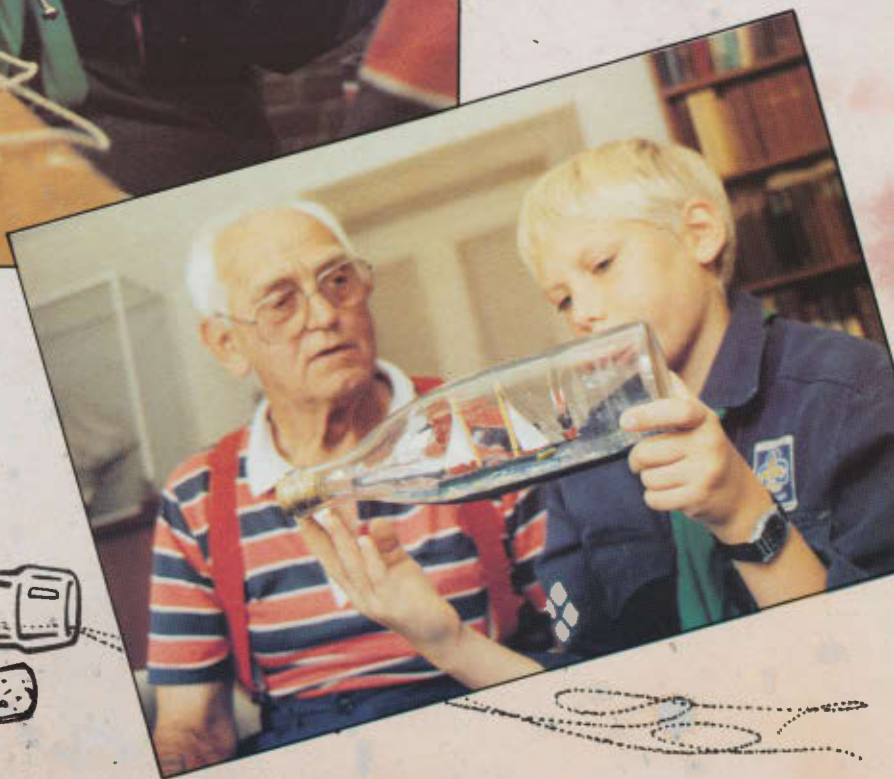
gennem huller i agterstavnen.

Læg masterne forover og sæt med din 'altnulig-pind' en klat lim i huller i kittet, hvor skibet skal sidde. Put forsigtigt det hele ind på plads i flasken.

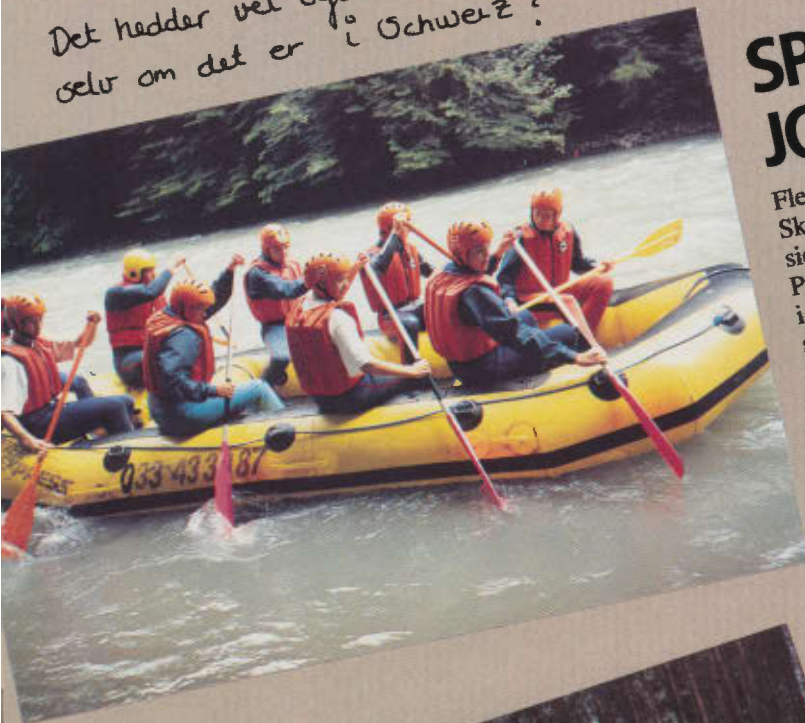
Når limen er så tør, at skibet sidder helt fast, kan du med tråden trække masterne op at stå, som de skal.

Til sidst limer du snoren fast i agterstavnen og skærer den over, når limen er tør.

Når du så har sat proppen i flasken, er dit mesterværk færdigt! Og har du lyst at vide mere, kan du finde bøger om flaske-skibe på biblioteket. De står under nr. 62.89 på hylderne!"

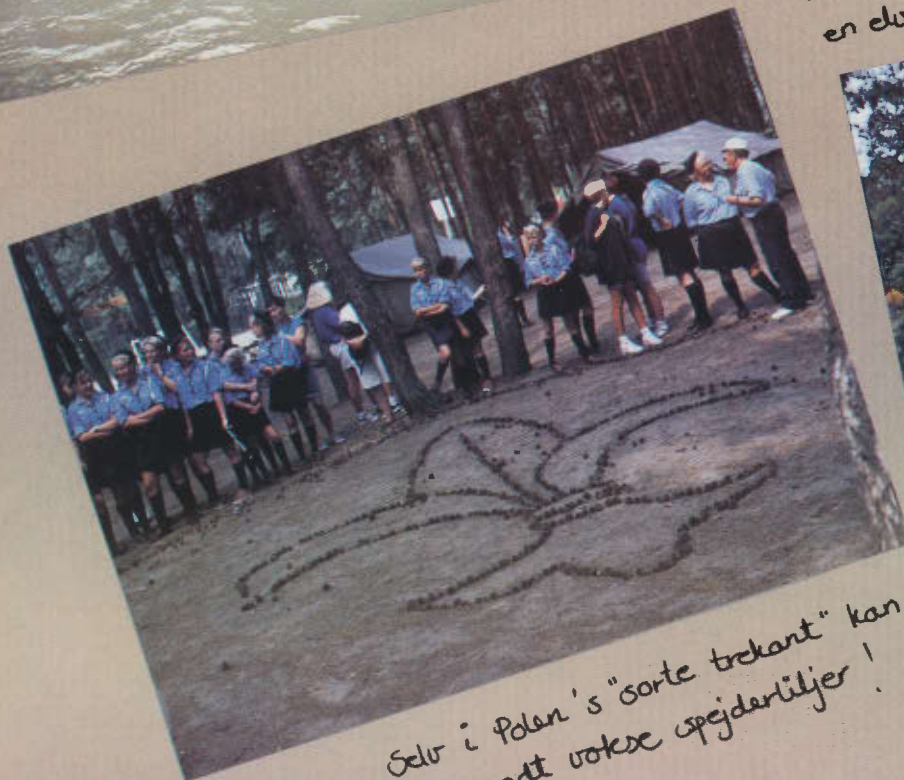
Det hedder vel også "river rafting"
 selv om det er i Schweiz?

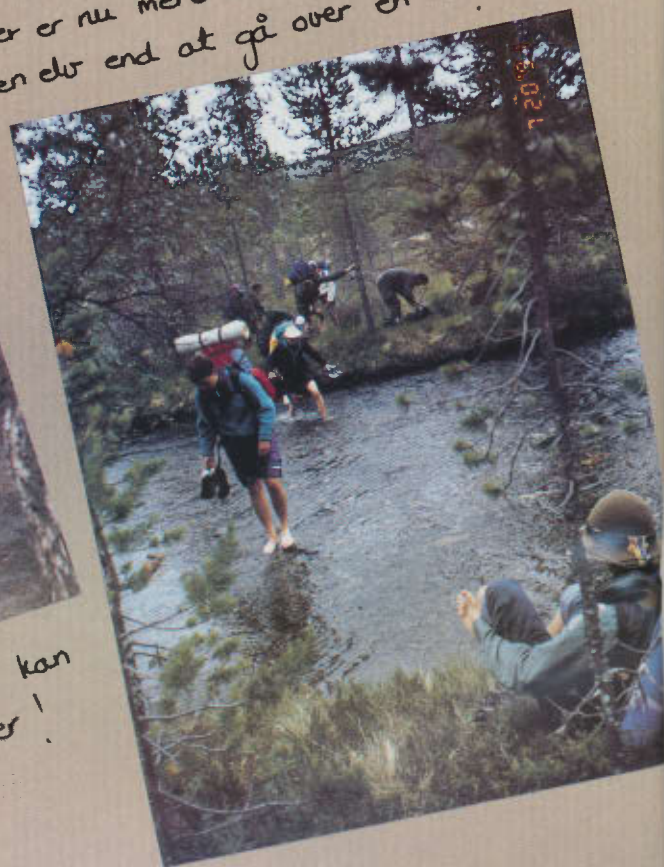
SPEJDERE JORDEN RUNDT

Flere og flere spejdere rejser længere og længere væk: Skandinavien, Europa, Verden. Fra Kolding til Kirgisien. Fra Odense til Our Chalet. Nøvling til New York. På jamboree eller patruljetur. Ud i vildmarken eller ind i storbyen. Til lands, til vands og i luften. Nogle rejser sammen i fuld uniform med fanen og orkestret forrest, og har hjemmefra aftalt alt det, de skal lave sammen med lokale spejdere. Andre er alene, men opdager et spejderemblem på rygsækken hos et par andre interrailere. Så hilses der med venstre hånd og det hele.... Sådan kan splinternye bekendte med ét virke som go'e, gamle venner - når man er medlem af det mest vidtfavnende idé-fællesskab, verden har haft.

Der er nu mere ved at krydse
 en end at gå over en å!

Selv i Polen's "sorte trekant" kan
 der godt vokse spejderliljer!

Der er længere mellem spejderne
end mellem kamelerne i Kirgisien!

Og spejdere i kanøer
finder man næsten alle vegne

Vandring i 1800 m's højde i
Skotlands Cairngorm Mountains

Spejdere fra tre korps med tog
Norden rundt: Gamla Stan
i Stockholm

JULEDEKORATIONER

Modeller, tekst og foto: Dorte Madsen - Flemming Andersen - Torben Madsen

„Jeg kunne godt tænke mig at lave verdens *flotteste* juledekoration,” siger Karoline.

„Så vil jeg lave verdens *naturligste* juledekoration!” siger Thomas. „Og jeg vil lave verdens *mærkeligste* juledekoration,” siger Kamma, „men vi skal bruge flest mulige ting fra naturen.”

„Ja, lad os tage ud i skoven efter materialer. Kom, Thomas og Kamma.”

Ude i skoven er der meget at kigge på. „Se, hvad jeg har fundet,” råber Thomas, „en gammel træstub.”

Klods Hans,” råber pigerne, „hvad vil du med den?”

„Det er min juledekoration,” siger Thomas. „Det må da blive verdens mest naturlige dekoration!”

„Klods!” råber pigerne igen, „den sidder da fast.” „Så spar-ker jeg den fri,” siger Thomas. Og som sagt, så gjort.

„Av! Jeg faldt over en rådden pind. Der ligger også så meget gammelt skidt herude,” hyler Karoline.

„Hov! Mon jeg kan bruge den til min dekoration? Den ryger ned i min pose,”

„Jeg kunne slet ikke huske, at der findes så mange dejlige materialer her ude i naturen,” siger Kamma. „Prøv at se her. Den pude af mos er så flot og dejlig blød at røre ved.”

„Der er flest brune, grønne og mørke farver,” siger Karoline, „men når vi ser os godt for, er der nu også en del lyse og varme farver.”

Da børnene er hjemme igen, tømmer de forsigtigt deres poser. De har aftalt med Dorte, at hun vil hjælpe dem med gode ideer.

„Først skal I have et underlag,” siger hun. „Jeg vil bruge min træstub,” siger Thomas. „Og jeg vil se, om den gren, jeg faldt over, er god,” siger Karoline.

„Jeg har fået fat i en skive fra en træstamme,” siger Kamma; „jeg tror, den er god til en bund.”

„Der, hvor dekorationen skal være på underlaget,” fortsætter Dorte, „slår I et par søm i, så I kan sætte en klump ler godt fast. Den kan I så dække med mos eller lav. Så bygger I dekorationen op af de forskellige grene. I har klippet af gran og fyr, og måske andre ting som kristtjørn og pors. Stik dem i leret, så de hver for sig danner små grupper.

Til at pynte med bruger I kogler, grene med visne blade, tørrede blomster og visne blomsterstande. Der skal selvfølgelig ét eller flere flotte lys i jeres dekoration. I sætter prikken over i'et med en enkelt, meget flot sløjfe.

„Hvor er de flotte,” udbryder de alle fire, da dekorationerne er færdige.

Nu er det din tur til at prøve at lave din *flotteste*, *naturligste* eller måske *mærkeligste* juledekoration.

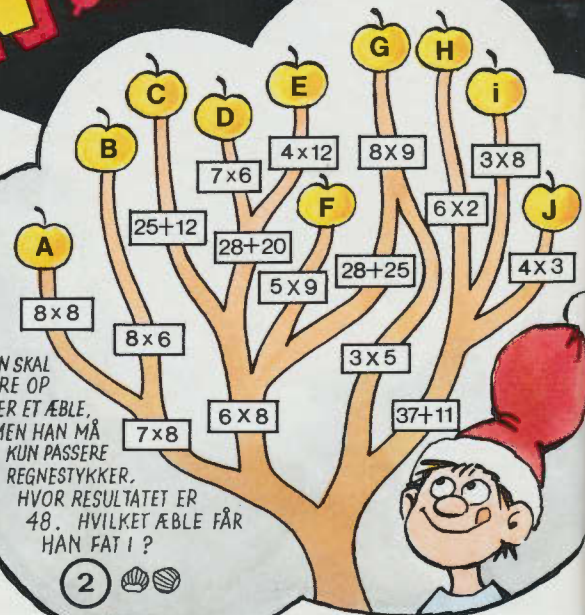
NØDDE-KNÆKKEREN

ØNSKER GLÆDELIG HJUL

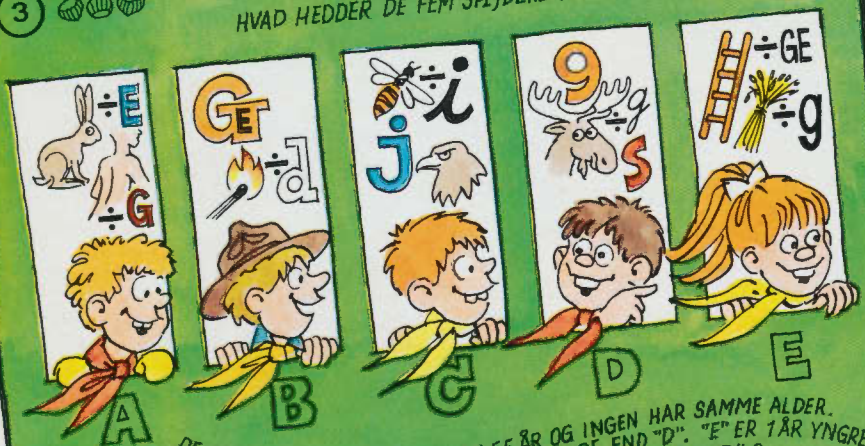
HVILKE DYR MØDER JÆGEREN IKKE PÅ GRØNLAND?
BRUG DISSE DYRS FORBOGSTAVER TIL AT FINDE
NAVNET PÅ JÆGEREN. 1

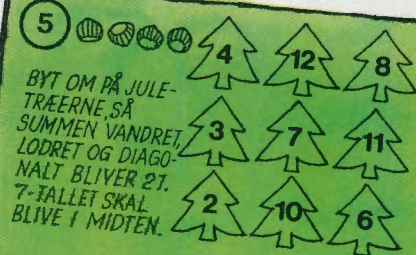
NISSEN SKAL
KLATRE OP
EFTER ET ÆBLE,
MEN HAN MÅ
KUN PASSERE
REGNESTYKKER.
HVOR RESULTATET ER
48. HVILKET ÆBLE FÅR
HAN FAT I ? 2

HVAD HEDDER DE FEM SPEJDERE I TOGVOGNEN ?

DE FEM SPEJDERE ER TILSAMMEN 65 ÅR OG INGEN HAR SAMME ALDER.
"A" ER 15 ÅR OG ÆLDST. "B" ER 2 ÅR ÆLDRE END "D". "E" ER 1 ÅR YNGRE
END "B", MEN 2 ÅR ÆLDRE END "C". HVOR GAMMEL ER "D" ? 4

7

DE FIRE PRIKKER
SKAL ERSTATTES MED
ET ORD, SOM KAN VÆRE
FELLES FORSTAVELSE
TIL DE ØVRIGE ORD.

**fad
plante
spand
post
mølle
flyver**

DE FIRE LANDE HEROVER HAR
FÅET FORBYTTET DERES
HOVEDSTÆDER. SKRIV
DE RIGTIGE HOVED-
STÆDER OG LAN-
DENES NAVNE
UDFOR NUMRE-
NE PÅ LØS-
NINGSSIDEN.

8

10

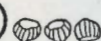
TOGET KAN KØRE
10 KM PÅ 10
SKOVFULDE KUL.
OG NISSEN HAR
50 SKOVFULDE
TILBAGE. KAN HAN
NÅ HEN TIL STATIONEN?

1 KM

2 KM

11

HELGE HAR EN
SABEL OG EN
TANDEM, SOM HAN
SKAL ØVE SIG I AT
STYRE
OG DREJE.

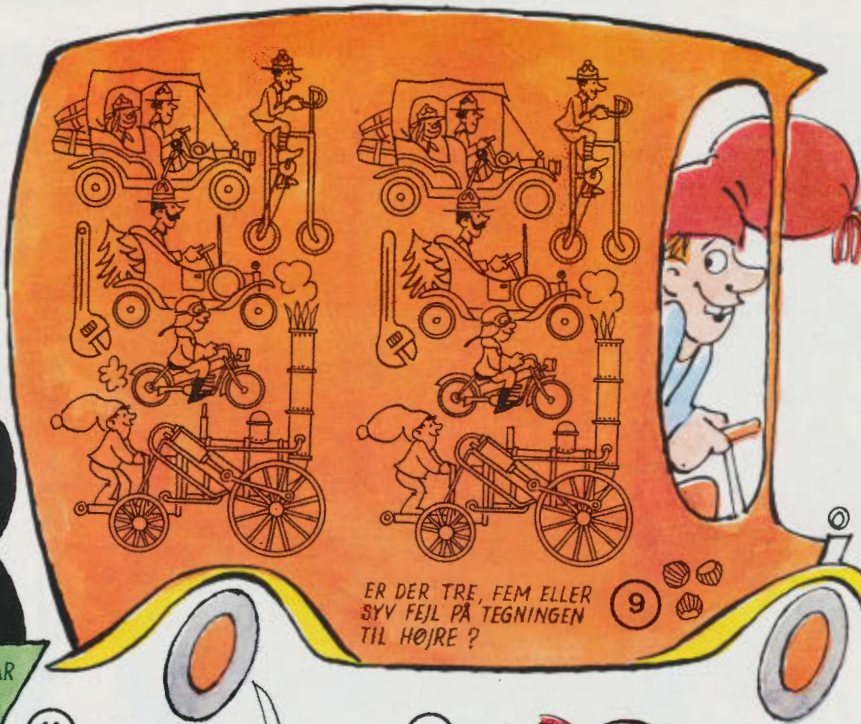

KAN DU FINDE
DE 9 DYRE- OG FUGLE-
NAVNE, SOM GEMMER
SIG I TEKSTEN
HEROVER?

12

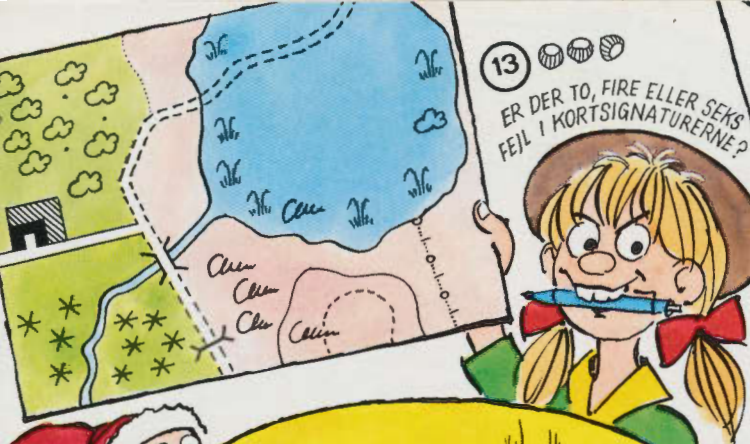
HJÆLP NISSEN
MED AT NÅ IND
TIL PEDALEN.
SKRIV DET BOGSTAV,
HAN SKAL STARTE
VED, PÅ LØSNINGS-
SIDEN.

ER DER TRE, FEM ELLER
SYV FEJL PÅ TEGNINGEN
TIL HØJRE?

9

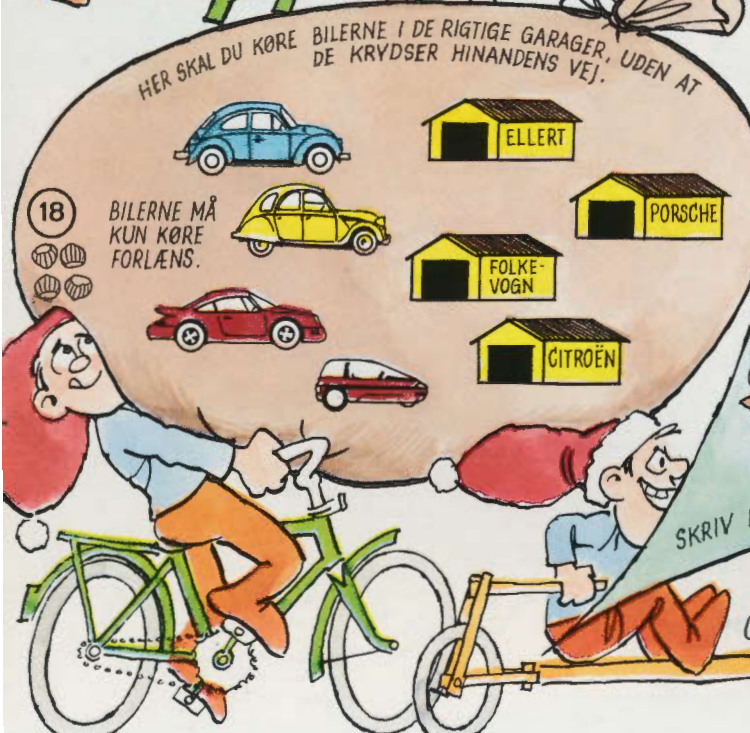

13 ER DER TO, FIRE ELLER SEKS FEIL I KORTSIGNATURERNE?

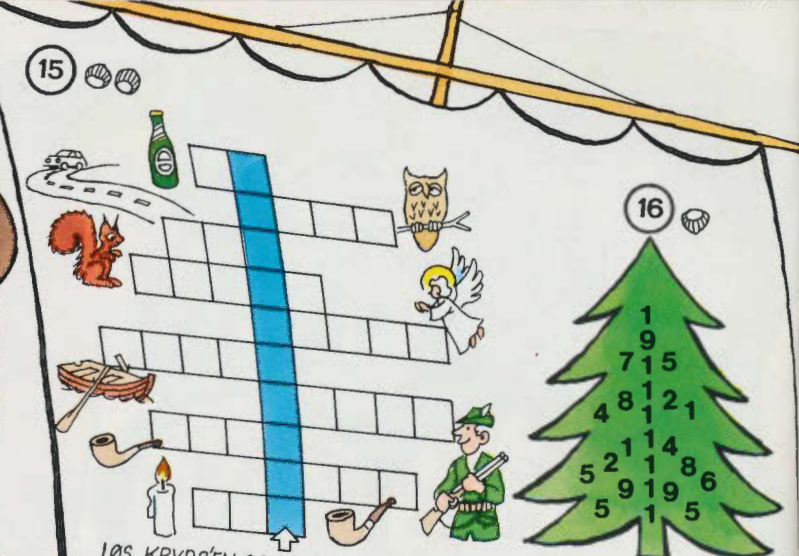
14 HVLKET KORN SKAL NISSEN MALE TIL MEL NÅR HAN SKAL BAGE EN JULEKAGE?

HER SKAL DU KØRE BILERNE I DE RIGTIGE GARAGER, UDEN AT DE KRYDSEK HINANDENS VEJ.

18 BILERNE MÅ KUN KØRE FORLÆNS.

ELLERT
PORSCHE
FOLKEVOGN
CITROËN

15 LØS KRYDSEK OG FIND ORDET, DER STÅR I DET LODRETTE FELT.

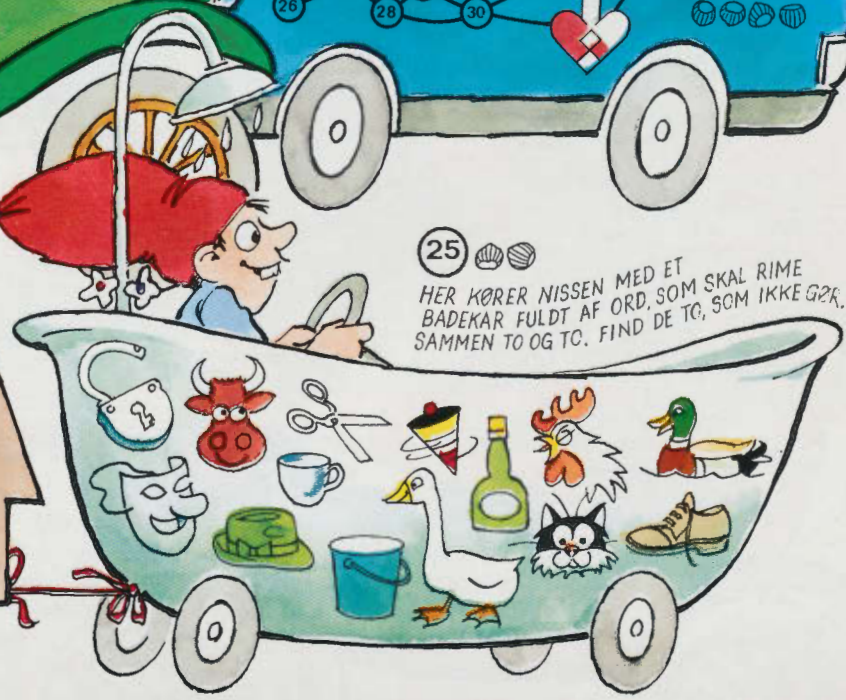
16 LÆG TALLENE SAMMEN OG FIND JULETRÆETS PRIS.

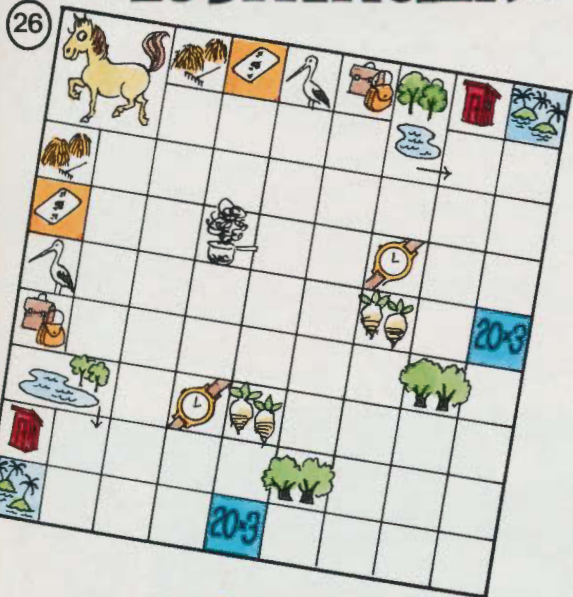
17 SHERIFFEN VED, AT DER ER EN BANKRØVER I BYEN OG AT HANS HEST ER BUNDET SÅDAN, AT HAN HURTIGT KAN SLIPPE VÆK. HVILKET NUMMER HAR BANKRØVERENS HEST?

19 SKRIV LØSNINGEN AF REBUS'EN PÅ LØSNINGSSIDEN

LØSNINGER:

PRÆMIER

- 1: Tre-personers spidstelt Asivik Nuuk
2-4: Rammerygsæk Asivik Scout 40
5-7: Sovepose Asivik Hardanger
8-20: Amrk. lommelygte Mini Maglite
21-40: Væskekompass m. spejl Suunto

LODTRÆKNING

En korrekt løst opgave giver det antal nødder, som er tegnet ved siden af den. Når du har 50, kan du være med i lodtrækningen om præmierne. Skriv løsningerne på arket og send det, så det når os senest lørdag den 9. januar 1993.

Sender du kun en kopi af arket, skal du klippe det lille hjørne af siden her og sende det med.

Vinderne får meddelelse sidst i januar. Deres navne kommer også i spejderbladene.

Spejderjul
Postbox 700
7400 HERNING

1 NAVNET PÅ JÆGEREN ER:

2 ÆBLET HAR BOGSTAV:

3 DE FEM SPEJDERE HEDDER:

4 ALDEREN PÅ "D" ER:

5
INDSÆT
TALLENE
HER:

6

DE
SEKS
BYER
ER:

7 ORDET ER:

8 DE RIGTIGE HOVEDSTÆDER:

- 1 _____
2 _____
3 _____
4 _____

9 ANTALLET AF FEJL ER:

10 NÅR HAN HEN TIL STATIONEN?

11 DE 9 DYRE- OG FUGLENAVNE:

12 STARTBOGSTAVET ER:

13 ANTALLET AF FEJL ER:

14 KORNET, HAN SKAL BRUGE:

15 I DE LODRETTE FELTER STÅR:

16 JULETRÆET KOSTER:

17 BANKRØVERENS HEST HAR
NUMMER:

18 TEGN BILERNES VEJE HER:

19 I REBUS'EN STÅR:

20 DET TIL OVERS BLEVNE STYKKE:

21 DE SEKS JULEGAVER ER:

22 NISSEN KØRER MED:

23 DE FIRE CIRKLER ER

24 DE TO ENS KATTE ER:

25 DE TO, SOM IKKE RIMER, ER:

LØSNINGERNE ER INDSENDT AF:

NAVN _____

ADRESSE _____

POSTNUMMER _____ BY _____

ANTAL NØDDER _____

SPEJDERJUL 1992

ISSN 01 08-1179 / ISBN 87-7041-265-0 © Spejderforlaget 1992

Udgivere: Det Danske Spejderkorps - KFUK-spejderne i Danmark, de grønne pigespejdere - KFUM-Spejderne i Danmark

Redaktion: Kirsten Lund Frandsen - Jytte Lauritzen - Ingrid Windfeld-Lund - Karen Mathiasen - Flemming Andersen -

Niels Thure Krarup (Ansvarshavende redaktør) - **Omslagstegning:** DES Asmussen - **Nøddeknækkeren:** Per Illum

Layout: Torben Madsen - **Sats:** Ide+Tekst - **Repro:** Jysk Farve Repro - **Tryk:** Dansk Heatset Rotation

Pris: 18 kr (incl. moms)